

Information

Detta dokument är en bilaga till ett utbildningsmaterial om riskanalys publicerat av Livsmedelsverket. Dokumentet är ett exempel på hur ett styrande dokument för arbete med riskanalys kan se ut.

Utbildningsmaterialet från Livsmedelsverket finns tillgängligt på www.livsmedelsverket.se/nis

Riktlinje riskanalys

Detta dokument beskriver hur och när riskanalys ska genomföras i Vattberga kommuns VA-enhet. Alla säkerhetshöjande åtgärder som införs i verksamheten ska vara riskbaserade. Återkommande riskanalyser är därför nödvändiga.

Ansvar för utförande

Driftschef för VA-enheten är ansvarig för att riskanalys utförs årligen, samt för återrapportering om risker till ledningen¹. Ansvaret för genomförande av riskanalys kan delegeras enligt delegationsordningen.

Årlig riskanalys ska utföras i november och rapporteras till ledningen i december.

Riskanalys ska också utföras vid större förändringar. Beställare av projekt är ansvariga för att riskanalys utförs som en del av projektet. Riskanalys ska vanligtvis genomföras vid projektets start, men beställare kan bedöma om det är nödvändigt med en ny riskanalys innan överlämning till förvaltning.

Metod

Riskanalys ska göras för alla rimligen identifierbara hot mot VA-enhetens verksamhet och de system som stödjer verksamhetens leverans. Både antagonistiska hot och interna hot i form av till exempel misstag ska analyseras.

Hot ska värderas enligt sannolikheten att de inträffar samt konsekvensen det skulle innebära om de inträffar.

¹ Organisationen behöver avgöra vilken ledande funktion som är relevant i sammanhanget.

Följande risk- och konsekvensnivåer ska användas i bedömningen.

Konsekvensnivå	Beskrivning
4. Allvarlig	Avbrott eller störning i leveransen av dricksvatten som är längre än godtagbart och kräver undantagsåtgärder för att säkerställa vattenförsörjning. Omfattande omprioriteringar av verksamheten.
3. Betydande	Avbrott eller störning i leveransen av dricksvatten som kan hanteras av abonnenterna utan större påverkan. Stora omprioriteringar av verksamheten.
2. Måttlig	Avbrott eller störning i leveransen av dricksvatten utan påverkan på abonnenter, men som kräver omprioriteringar av verksamheten för att hantera.
1. Försumbar	Avbrott som har en försumbar påverkan på leveransen av dricksvatten och inte kräver några omprioriteringar av verksamheten utan kan hanteras som del av daglig drift.

Sannolikhetsnivå	Förväntad frekvens/förekomst
4. Mycket hög sannolikhet	Ca. 1 gång/månad eller oftare
3. Hög sannolikhet	Ca. 1 gång per år
2. Medelhög sannolikhet	Ca. 1 gång vart 10:e år
1. Låg sannolikhet	Mer sällan än vart 10:e år

Sannolikhet och konsekvens av hotet ska vägas samman i en riskbedömning enligt följande matris så att varje identifierad risk får värde Låg risk, Medelhög risk, Hög risk eller Extrahög risk.

Konsekvens	4. Allvarlig	M	H	H	EH
	3. Betydande	M	M	H	H
	2. Måttlig	L	M	M	H
	1. Försumbar	L	L	L	L
		1. Låg	2. Medelhög	3. Hög	4. Mycket hög
		Sannolikhet			

Deltagare

Vid genomförande av riskanalysen ska minst följande roller/områden vara representerade:

- Informationssäkerhetssamordnare
- VA-drift (Driftschef, Driftsingenjör)
- IT (IT-chef, nätverkstekniker)

Dokumentation och rapportering

Resultatet från riskanalysen ska dokumenteras och sparas. Dokumentation från riskanalys i vår kommun bedöms preliminärt omfattas av sekretess enligt OS 18 kap 8§ och ska behandlas därefter. Ansvarig för utförande av riskanalys ska göra en bedömning om behov av sekretess gällande materialet.

Resultatet från riskanalysen ska presenteras för ledningen tillsammans med riskhantering och åtgärdsplan enligt nedan. Ledningen ska besluta om att godkänna riskhanteringen och analysen. Om ledningen inte godkänner riskanalysen eller den tillhörande åtgärdsplanen ska den göras om och nytt beslut av ledningen ska sedan tas.

Åtgärdsplan

Efter varje genomförd riskanalys ska en plan tas fram för att minst hantera identifierade risker som har värde Medelhög, Hög eller Extrahög. Varje risk ska tilldelas en riskägare i verksamheten. Riskägarskap ska alltid tilldelas en roll som har mandat att fatta beslut om åtgärd. Konsulter eller underleverantörer får inte vara riskägare men kan vara ansvariga för att leverera åtgärder.

Riskägare är ansvariga för att följa upp framdrift på införande av åtgärder. Driftschef för VA-enheten ansvarar för att återrapportera åtgärdsplanen och övergripande framdrift till ledningen.

Riskenivå	Beskrivning
Extra hög risk	<p>För risker på denna nivå ska åtgärder omedelbart införas för att sänka sannolikheten eller mildra konsekvensen.</p> <p>Enbart högsta ledningen har beslutsmandat att acceptera en risk på denna nivå och ska därmed alltid vara riskägare för risken. Ett sådant beslut ska alltid ske i ett beslutsfört forum och dokumenteras.</p>
Hög risk	<p>Åtgärder för att hantera risker på denna nivå ska införas inom 3 månader.</p> <p>Chef för aktuellt verksamhetsområde har mandat att fatta beslut om lägre prioritering eller längre tidsfrist och ska därmed alltid vara riskägare för risken. Ett sådant beslut ska dokumenteras i riskanalysen.</p> <p>Enbart högsta ledningen har mandat att acceptera en risk på denna nivå. Ett sådant beslut ska ske medvetet och dokumenteras.</p>
Medelhög risk	<p>Åtgärder för att hantera risken ska införas inom 12 månader.</p> <p>Riskägare har mandat att fatta beslut om lägre prioritering eller längre tidsfrist, samt mandat att fatta beslut om att acceptera risken. Sådana beslut ska dokumenteras i riskanalysen.</p>
Låg risk	<p>Risken ska bevakas men kräver ingen ytterligare åtgärd. Ny bedömning görs vid nästa riskanalys.</p>